

מסורת הש"ס

כל כתבי פרק ששה עשר שבת

קטו.

עין משפט גזר מצוה

בב טו"ש חז"ל מ"מ טו"מ
ספ"ה א'
בב ב מ"י פ"ל מהלכות
שבת הלכה ז סמ"ג ע"ש
ל טו"ש"ע א"ר"ח ט"י רב
ספ"ה ז'
בב ג מ"י שם הלכה ו סמ"ג
שם טור שו"ע א"ר"ח
סומ"ן ר"ע ספ"ה א'
בב ד טו"ש"ע א"ר"ח ט"י מ"י
ספ"ה ז'
בב ה מ"י פ"ל שם הל"ה
וסמ"ג שם טו"ש"ע א"ר"ח
סומ"ן ר"ע ספ"ה ז' :

לענין רש"י
פשוט דל"ל [פולדשטין ל.].
כסא מתקפל.

מוסף רש"י

ואין אדם רואה חובה
לעצמו. אין דעתו מתקרב
לד חובה לחיוב את עצמו
ואפילו מתקרב לדין אמת
(בחוברת ק"ה). בראו ונצא
לקראת שבת המלכה.
כלום המקל פני מלך (ב"ס
כב). תלת סארי טחי. של
סאין פת נקיע פניו טוחין
בשמן ודש. יוס השבת היה
(חזון ק"ה). אל ימזוג בהן
כוס לרבו. לפי שנתעטט
ונתלכלכו בשבת קדימה (יומא
כג ושי' לעיל ק"ד). מחירין
רישא. לנכד שבת (קדושין
חא). שיבוטא. דג (שם).

מוסף תוספות

א. קטן. מ"י ה"ר.
ב. ששואבין בו יין ושמן.
ג. מ"י קל: ד"ה עילתא.
ד. מ"י חכר. מ"י עיונין גג:
ד"ה עלת. (פ"י אחר): מן
החבית. מ"י ה"ר. ג. גבי
אמחא דהוה משתעיא
בלשון חכמה. ואמרה
הכי. מ"י ה"ר"ס.

עבדנא יומא טבא לרבנן. לתלמידים. ראש ישיבה היה: פסיי לי. יסולם שכרי: דמי אמי לורבא מרבנן נר'. שחיבת תלמידי חכמים עלי: דלא מוויגנא רישא אבי סדיא. איני מניח ראשי על הכר: כמה דלא מהפיגנא ליה נזופיה. עד שארצה אם יש בדצדיו לזכותו: מפעטף. צבגדים נאים: צואי ללש. הכי קרי ליה לשגיטת שבת מתוך חציבות: עטיי. רקיקין טחין פניהן בשומן אליה או בשמן: מי עדיפא לו מינה. כלום אתה חשוד לנו מן השבת לכבוד שבת הכנוס ולא היינו יודעים שחבא: מפליסר טבח. לנעוץ בשבת מן המזכר: איספירי. סלעים. איספירי פשיטי סלעי מדניה והן א' מח' כסלע צורי והיינו חלי דינר: ומשלים לנו אצינורא דדשא. לפני צואם להציא לו הבשר היה מומן להן מעותיהן על פתחן ולאומר להן אשור הייא המאשרו והתחזקו מהר צאומנותיכם למחר ולחזור ולמכור ולהתעסק בצרכי שבת. ולי נראה ומשלים לנו אצינורא דדשא כשהיה מציא ראשונה היה נותנה לשמשין המכניים סעודתו על פתח ביתו ולא היה נכנס אלא ממנה לחזור ולהציא אחרת ואמר להן לשמשין אשור הייא המאשרו מהר להכין את זו צדוד שאלך להציא את זו: אפסקא דשינא. פסטרול של שן שחשוד היה ועשיר: ומוסף נורא. נופח משם נורא לכבוד השבת. רבינו לי גרס אתכתקא דשאגא מדהר: לנש גוגרא. כלי שחור להודיע שהיום אינו כדי להתנהג בחשיבות מלהתעסק בתשלי שבת ולא יטען צבגיו צביטול קדירות: דמנא דמי רבי שמעאל נר'. דביטול קדירה מטען צבגים: מחירין רישא. אם היה שם ראש בהמה לחרוך מתרכו הוא צעלמו: פרים. לשון פרוימס ו מתקן: מלסא לסוסי. מציא האור צעלים דקים: מכסף ועייל מכסף ונפיק. צע"ש יולא ונכנס להציא תמיד משואות כלי תשמים וצגלי מופש ומגדים כאלס שמקבל את רבו ציטו ומראה לו שהוא חשוד עליו וחרד לכדו לנרות ולהצרות צעלנו: מוקר שני. מכבד צמות: אמרי ליה כלדאי. להאי נכרי: כלדאי. חוים צוככים: אכיל להו. סופס ליפול צידו: אופסה צפייני. עשה לו כובע של לנד וצגלו צמשלות של זכב וקצב צו מרגליות וקצב את זו עמה: סייניס. כובע. רבינו הלוי גרס צבדייניס צכודו ורשאון הגון לי והוא לשון ר' יצחק צ"ר יהודה: תריסר עיניו דינרי. עליות מללות דינרי זהב. ו גוחמא צעלמא הוא כלומר הון עתק מאד כך פירש רבינו הלוי וכן כלל מקום כגון תליסר גמלי ספיקי טריפתא (חולין דף נה:)

בב"ל"סר עייתא דינרי. אומר ר"ת דעילתא שם כליא הוא כדאמרינן צריש כילד מעצין (ערוצין דף גג:). עלת נקפת צבדה"ס רב אמר להקדים ושמואל אמר לאחור. ולא פליגי אלא רב איירי דכרכו לאחר ושמואל איירי דכרכו להקדים כדאמרינן צמון: ומנא

עבדנא יומא טבא לרבנן אמר רבא "תיתי לי דכי אתא צורבא מרבנן לקמאי לדינא לא מוויגנא (ס) רישא אבי סדיא כמה דלא מהפיגנא בזכותי" אמר מר בר רב אשי פסילנא ליה לצורבא מרבנן לדינא מ"ט דחביב עלי כגופאי ואין אדם רואה חובה לעצמו ד"רבי חנינא מיעטף וקאי אפניא דמעלי שבתא אמר בואו ונצא לקראת שבת המלכה רבי ינאי לביש מאניה

א) מעלי שבת ואמר בואי בלה בואי בלה רבא בר רב הונא איקלע לבי רבא בר רב נחמן קריבו ליה תלת סאוי טחיי א"ל מי הוה ידעיתון דאתינא אמרו ליה מי עדיפת לו מינה ר' רבי אבא זבן בתליסר אסתרי פשיטי בישראל מתליסר טבחי ומשלים להו אצינורא דדשא ואמר להו "אשור" הייא אשור הייא ר' אבהו הוה יתיב אתכתקא דשינא ומושיף גורא רב ענן לביש גוגרא דתנא דבי רבי ישמעאל בגדים שבישל בהן קדירה לרבו אל ימזוג בהן כוס לרבו ר' רב ספרא מחירין רישא רבא מלח שיבוטא רב הונא מרליק שרגי רב פפא גריל פתילתא רב חסדא פרים סילקא רבא ורב יוסף מצלחי ציבי ר' זירא מצתת צתותי רב נחמן בר יצחק מכתף ועייל מכתף ונפיק אמר אילו מקלעין לי ר' אמי ור' אסי מי לא מכתפנא קמיהו ואיכא דאמרי ר' אמי ורבי אסי מכתפי ועיילי מכתפי ונפקי אמרי אילו איקלע לו רבי יוחנן מי לא מכתפינן קמיה יוסף מוקיר שבי הוה ההוא נכרי בשבבותיה דהוה נפיש נכסיה טובא אמרי ליה כלדאי כולחו נכסי יוסף מוקר שבי אכיל להו אול זבנינהו לכולהו ניכסי זבן בהו מרגניתא אותבה בסייניה בהדי דקא עבר מברא אפרחיה זיקא שדייה במיא בלעיה כוורא אסקוה אייתוה אפניא דמעלי שבתא אמרי מאן זבין כי השתא אמרי להו זילו אמטיוהו לגבי יוסף מוקר שבי דרגיל דובין אמטיוה ניהליה זבניה קרעיה אשכח ביה מרגניתא זבניה בתליסר עיליתא דינרי דדהבא פגע ביה ההוא סבא אמר מאן דיויף שבתא פרעיה שבתא בעא מיניה רבי מר' ישמעאל ברבי יוסי עשירים שבא"י במה הן זוכין א"ל בשביל שמעשרין שנאמר יעשר תעשר ע"עשר בשביל שתתעשר שבבבל במה הן זוכין א"ל בשביל שמכבדין את התורה וששבאר ארצות במה הן זוכין א"ל בשביל שמכבדין את השבת דאמר רבי חייא בר אבא פעם אחת נתארחתי אצל בעל הבית בלודקיא והביאו לפניו שלחן של זהב משוי ששה עשר בני אדם ושש עשרה שלשלאות של כסף קבועות בו וקערות וכוסות וקיתונות וצלוחות קבועות בו ועליו כל מיני מאכל וכל מיני מגדים ובשמים וכשמניחים אותו אומרים לה' הארץ ומלואה וגו' וכשמסלקין אותו אומרים ה'שמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם אמרתי לו בני במה זכית לכך אמר לי קצב הייתי ומכל בהמה שהייתה נאה אמרתי זו תהא לשבת אמרתי לו [אשריד שזכית] וברוך המקום שזיכך לכך א"ל קיסר לרבי יהושע בן חנניא מפני מה תבשיל של שבת ריחו נודף אמר לו תבלין אחד יש לנו ושבת שמו מטילין לתוכו וריחו נודף אמר לו תן לנו הימנו אמר לו כל המשמר את השבת מועיל לו ושאינו משמר את השבת אינו מועיל לו א"ל ריש גלותא לרב המנונא מאי דכתיב ולקדוש ה' מכובר א"ל יזה יוה"ב שאין בו לא אכילה ולא שתיה אמרה תורה כבדהו בכסות נקיה וכבדהו רב אמר להקדים ושמואל אמר לאחר אמרו ליה בני רב פפא בר אבא לרב פפא כגון אנן דשכיח לן בישראל וחמרא כל יומא במאי נישנייה אמר להו אי רגיליתו לאקדומי אחרוה אי רגיליתו לאחרוה אקדמוה רב ששת בקיטא מותיב להו לרבנן היכא דמטיא שימשא בסיטוא מותיב להו לרבנן היכא דמטיא טולא כי היכי דליקומו הייא ר' זירא מהדר

א) נמכות קה: (ב) ב"ק לב. ע"ש. א) כ"א מעלי ולמכסר. ד) חולין ק"ה. א) נ"ל דמצי וקראת לשבת עוג דבי אלא ובי וביא בחולין ק"ה. א) פ"י מהר ובי כסף עמוד זה. ו) פ"ל קיד. וימא כ"ג. א) קדושין מא. ט) מעניט ט. ו) פ"י תוספות ברכות לה: ד"ה כחן. ס) ע"י מוס' שם. ו) ויקרא יג. מ) נ"ע"ע מוס' צ"ב קל: ד"ה עילתא.

תורה אור השלם

1 עשר תעשר את קל תבואת ורעך היצא הישדה שנה שנה: דברים יד כב
2 לדרדומור לוי הארץ ומלואה תכל וישיב בה: תהלים כד א
3 השמים שמים לוי ודאין נתן לבני אדם: תהלים קטו טז
4 אם תשיב משבת ודאין עשות תצדק ביום קדש וקראת לשבת ענג לקדש יי מקבר ודכדוה מעשות דרביך ממנוא תצדק ודבר יעשיוהו נח ידבר:

הגהות הב"ח

א) גמ' לא מוויגנא רישא אבי: שם לנש מאני במעלי:

גליון הש"ס

גמ' אשור הייא גיטין דף נ"ע ע"א: רש"י ד"ה תליסר עיליתא דינרי ובי גוחמא בעלמא. ע"י ברכות דף כ ע"א: תוס' ד"ה תליסר עיליתא:

רבינו חננאל

ורבנן הני דעבדי צרכי שבת בנפשיהו. כגון ר' אבהו דהוה יתיב אתכתקא דשינא ומשיף גורא. ורב חנן דשגר תנורא. ורב הונא גריל פתילתא. ורב חסדא מרליק שרגי. ורב פפא פרים סילקא. רבא ורב יוסף צלחי צבי. כולוה כדמפרש בגמרא בירש האיש מקדש שקידו המצוה באדם עצמו טפי עדיף יותר מבשלוחו. וכבדהו שמשנה זמן סעודתו בהקדמה או באחרו.

לאו אשבת קאי: וכבדו. אשבת מהדר דאי ציוה"כ הא כתיב ציה מכוזד: להקדים. זמן סעודת שבת לזמן סעודת חול וזהו כבדו: לאחר. וזהו כבדו שהוא מתאווה לאכול: במאי נשנייה. במאי נשנייהו משאר ימים: אי רגיליתו לאקדומי. סעודתכם צבקר אחרוה: רב ששם. סגי נהור היה ואינו רואה עת האכילה וכשהיה דורש בשבת מושיב התלמידים במקום שחגיג שם התמה לעת האוכל כדי שילטעו וימהרו לקום: דמטי טולא. שילטענו: ס"א. מהר: מהדר